

Migracions i Societat

Codi: 101604
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501002 Geografia i ordenació del territori	OT	3	0
2501002 Geografia i ordenació del territori	OT	4	0
2501919 Estadística Aplicada	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Ricard Morén Alegret
Correu electrònic: Ricard.Moren@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: anglès (eng)
Grup íntegre en anglès: Sí
Grup íntegre en català: No
Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

La llengua principal de treball serà l'anglès, però al llarg del semestre pot fer falta la lectura de texts i l'escolta-visionat d'audiovisuals en català i castellà.

Prerequisits

Haver assolit de forma adequada els coneixements impartits a totes les assignatures de grau de primer curs i el segon curs, és a dir, tenir-les aprovades.

L'alumnat ha d'acreditar el primer dia de classe un nivell B2 en llengua anglesa com a mínim. Aquest és un requisit imprescindible per poder cursar aquesta assignatura Migracions i Societat el curs 2017-2018. A més, hi ha programades lectures a part de l'anglès, com el català, castellà, francès i portuguès. Això fa altament recomanable el coneixement d'aquestes llengües, especialment a nivell de lectura.

Es tracta d'una assignatura presencial de segon semestre i que disposa a més de campus virtual (aula moodle), així que és necessari assistir físicament i participar a les classes presencials programades i, a més, tenir una bona connexió a Internet al llarg de tot el semestre.

Objectius

L'assignatura té com a principals objectius dotar a l'estudiant d'algunes de les principals eines conceptuals i teòriques existents per abordar l'estudi de moviments migratoris de poblacions humanes, així com analitzar característiques d'algunes de les principals migracions - tant internes com internacionals - que tenen com a territori de referència Europa. A més, es parlarà especial atenció a casos particulars de Catalunya i Espanya. Altres objectius són desenvolupar les capacitats de treball autònom de l'alumnat i, en aquest context, ajudar a formar una actitud crítica basada en el rigor científic i humanístic envers el tractament i l'estudi de les migracions humanes.

Competències

Geografia i ordenació del territori

- Analitzar i interpretar problemes demogràfics.
- Desenvolupar estratègies d'anàlisi, síntesis i comunicació que permetin transmetre la Geografia en entorns educatius.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Sintetitzar i transmetre les problemàtiques geogràfiques als mitjans de comunicació.

Estadística Aplicada

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Interpretar resultats, extreure conclusions i elaborar informes tècnics.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Resumir i descobrir patrons de comportament en l'exploració de les dades.

Resultats d'aprenentatge

1. Classificar els problemes relacionats amb els diferents fenòmens demogràfics.
2. Contrastar i comparar dades geogràfiques rellevants.
3. Contrastar i comparar diferents interpretacions de fenòmens demogràfics i migratoris.
4. Contrastar i comparar les diferents interpretacions dels fenòmens demogràfics i migratoris en entorns educatius.
5. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
6. Explorar els fenòmens demogràfics a diferents escales regionals i veure si presenten patrons de comportament.
7. Exposar, als mitjans de comunicació, les problemàtiques geogràfiques relacionades amb el procés migratori.
8. Participar en debats geogràfics respectant les opinions dels altres participants.
9. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Continguts

Principals continguts:

1. Introducció a l'estudi de les migracions. Conceptes bàsics.
2. Propostes teòriques relacionades amb les migracions humanes.
3. Fonts de dades i d'informació en l'àmbit de les migracions i tècniques d'anàlisi.
4. Poblament i migracions a Espanya i Catalunya.
5. Migracions internacionals a Europa en un context global.

Metodologia

En tractar-se d'una assignatura oferta en la modalitat d'estudis presencials de caire participatiu, els continguts de l'assignatura es desenvoluparan mitjançant les següents activitats:

- Escolta de les exposicions orals del professor a l'aula (amb suport de les TIC) en les que s'incentiva el debat i la participació de l'alumnat en qüestions migratòries amb comentaris reflexius personals, rigorosos, crítics, constructius i raonats.

- Lectura per part de l'alumnat d'aportacions del professorat a través de l'explicació, difusió o publicació de notícies i/o informacions rellevants sobre migracions a l'aula i/o al campus virtual (aula moodle).
- Lectura per part de l'alumnat de materials docents, llibres acadèmics i articles de revistes científiques internacionals (indicats a l'aula presencial i/o al campus virtual o aula moodle). Les lectures seran útils tant pel treball de curs com per les proves d'examen i altres activitats.
- Indicacions i comentaris per l'elaboració d'un treball escrit de recerca individual exploratòria sobre migracions humanes.
- Indicacions per la realització per part de l'alumnat de presentacions orals individuals a l'aula relacionades amb el treball de curs i/o amb altres activitats.
- Indicacions per la preparació i realització de proves d'examen sobre els continguts de l'assignatura.
- Indicacions per la realització d'almenys una breu sortida de camp (amb informe posterior).
- Indicacions per la realització de debats amb participació de l'alumnat en fòrums presencials a l'aula sobre qüestions migratòries.
- Indicacions per la realització de pràctiques (presencials) i ressenyes/informes sobre publicacions, seminaris i/o conferències relacionades amb les migracions.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Indicacions per la preparació i realització d'examen (2 parts) sobre els continguts de l'assignatura	12	0,48	1, 2, 4, 7
Indicacions per la realització durant la trobada presencial d'una pràctica i una breu sortida de camp presencials (amb informe posterior), així com per la realització de debats en fòrums al campus virtual sobre migracions	26	1,04	2, 3, 4, 7
Tipus: Supervisades			
Indicacions i comentaris per l'elaboració d'un treball de recerca individual exploratòria sobre migracions	5	0,2	1, 2, 4
Tipus: Autònomes			
Lectura per part de l'alumnat d'aportacions del professorat a través de la publicació de notícies rellevants sobre migracions al campus virtual	15	0,6	2
Lectura per part de l'alumnat de materials docents, llibres acadèmics i articles de revistes científiques. Les lectures seran útils tant pel treball de curs com per les proves d'examen.	60	2,4	2, 4

Avaluació

*L'avaluació es realitzarà a partir de les següents evidències d'aprenentatge:

1) Resultats de la realització d'un examen individual presencial basat en els continguts de l'assignatura i que constarà de dues proves escrites: una primera part constarà de preguntes sobre conceptes o termes clau i,

d'altra banda, una segona part constarà del comentari d'una figura, un mapa o una taula. Ambdues proves s'hauran de realitzar totalment en anglès.

2) Presentació de dues parts d'un treball de curs. Es tracta d'un treball de recerca individual exploratoria (fonamentalment basat en variades fonts estadístiques, documentals, bibliogràfiques, hemerogràfiques i cartogràfiques) sobre les migracions internes i internacionals en dos territoris acordats per escrit amb el professorat. L'alumnat haurà d'escriure el treball correctament en llengua anglesa i haurà d'estar basat principalment en llibres o documents acadèmics i articles de revistes científiques publicades en anglès. El treball s'elaborarà en dues etapes:

2a) Redacció d'una introducció preliminar del treball amb les hipòtesis i qüestions prèvies, un índex dels temes a tractar i una proposta de fonts i bibliografia que es volen consultar. La llargària màxima serà de dos fulls (DIN A4, lletra Times, 12pt.). Les referències bibliogràfiques es citaran d'acord amb la normativa per autors/es de la revista Documents d'Anàlisi Geogràfica.

2b) Lliurament del treball de recerca de final de curs: construint sobre la feina feta al llarg del curs, presentació d'un treball de recerca amb una llargària màxima de 8000 paraules en DIN A4 (annexes a part). Caldrà triar un títol global del treball, el qual estarà compostat per a) una introducció amb les hipòtesis i qüestions prèvies actualitzades; b) una exposició dels resultats obtinguts, citant sempre les fonts de dades i d'informació emprades (indicant-les en cada paràgraf de text, gràfic, etc.), així com una discussió crítica dels mateixos; c) unes conclusions amb reflexions personals; d) un llistat de bibliografia; i e) uns annexos estadístics i cartogràfics.

3) Realització de pràctiques presencials al llarg del curs, així com la participació en seminaris i/o conferències sobre migracions.

4) Participació a breu sortida de camp pels voltants del campus de Bellaterra (e.g. a Badia del Vallès) i, posteriorment, realització d'informe en anglès sobre la sortida.

5) Participació activa a fòrums i debats orals a l'aula sobre varis aspectes dels continguts de l'assignatura, així com lliurament de resums escrits en anglès al respecte.

S'apreciarà la participació proactiva i constructiva al llarg del curs en les diverses activitats.

*Qualificació:

- Les dues proves d'examen en anglès suposen un 10% de la nota final cadascuna (20% en total de la nota final).

- Presentació escrita en anglès de la part introductòria del treball de curs (10% de la nota final)

- Presentació escrita en anglès del treball final de recerca exploratoria (30% de la nota final)

- Participació activa als fòrums/debats orals en anglès i en seminaris i/o conferències sobre migracions, així com el lliurament d'informes o escrits al respecte (15% de la nota final).

- Pràctiques presencials, així com el lliurament d'informes o escrits al respecte (10% de la nota final).

- Participació a la sortida de camp i informe posterior sobre la mateixa (15% de la nota final).

Es valorarà la participació proactiva i constructiva al llarg del curs en les diverses activitats.

Atenció: La copia o plagi de material, documents, publicacions, etc. en qualsevol treball o activitat de l'assignatura suposarà una qualificació de zero. Recordem que es considera "còpia" un treball que reproduïx tot o gran part del treball d'un/a altre/a company/a. "Plagi" és el fet de presentar tot o part d'un text d'un autor com a propi, sense citar les fonts, siguin en paper o en format digital. Veure documentació de la UAB sobre "plagi" a: http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html

*Re-avaluació:

La re-avaluació es realitzarà seguint els mateixos criteris que l'avaluació. Només es podran re-avaluar les parts suspeses o no presentades/avaluades durant el període d'avaluació.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Pràctiques, informes i participacions a fòrums	40% (10%+15%+15%)	10	0,4	3, 5, 7, 8, 9
Treball de final de curs basat en recerca exploratòria sobre migracions	30%	15	0,6	1, 2, 4, 6
Treball introductor a la recerca exploratòria sobre migracions	10%	5	0,2	1, 4
1ª part de l'examen	10%	1	0,04	2, 3
2ª part de l'examen	10%	1	0,04	1, 3, 4

Bibliografia

* Alguna bibliografia bàsica:

ABULAFIA, D. (2011) *The Great Sea: A Human History of the Mediterranean*, London: Penguin Books [traducció al castellà de 2013 per editorial Crítica].

BOYLE, P.; HALFACREE, K.; ROBINSON, V. (1998), *Exploring Contemporary Migration*, Harlow (UK): Longman.

CASTLES, S.; MILLER, M. (2009), *The Age of Migration. International Population Movements in the Modern World*, Londres: Palgrave-MacMillan (4a edició).

CLOCHARD, O. (ed.) (2012) *An Atlas of Migrants in Europe. A Critical Geography of Migratory Politics*, París: Armand Colin (2a edició; l'original en francès es titula *Atlas des migrants en Europe : géographie critique des politiques migratoires*, publicat per la mateixa editorial).

DEVOTO, F.J. (1992) *Movimientos migratorios. Historiografía y problemas*, Buenos Aires: CEAL.

GUIBERNAU, M.; REX, J. (eds.) (2010) *The Ethnicity Reader. Nationalism, Multiculturalism and Migration*, Cambridge: Polity Press.

IREDALE, R.R.; GUO, F. (eds.) (2015) *Handbook of Chinese Migration. Identity and Wellbeing*, Cheltenham, UK: Edward Elgar Publishing.

ISHITAKA, Y.; MONTANARI, A. (eds.) (2003) *The New Geography of Human Mobility. Inequality Trends*, Roma: Home of Geography / IGU / SGI.

JOLY, D. (ed.) (1998) *Scapegoats and Social Actors. The Exclusion and Integration of Minorities in Western and Eastern Europe*, London: Macmillan.

KONDO, A. (ed.) (2001) *Citizenship in a Global World. Comparing Citizenship Rights for Aliens*, New York: Palgrave.

LIVI BACCI, M. (2012) *Breve historia de las migraciones*, Madrid: Alianza Editorial (edició original en italià de 2010 titulada *In cammino. Breve storia delle migrazioni*).

MALGESINI, G.; GIMÉNEZ, C. (2000) *Guia de conceptos sobre migraciones, racismo e interculturalidad*, Madrid: Catarata (2ª ed.).

MARTINIELLO, M.; RATH, J. (eds.) (2010) Selected Studies in International Migration and Immigrant Incorporation, Amsterdam: IMISCOE / Amsterdam University Press.

NAIR, P. (2006) Rumbo al norte. Inmigración y movimientos culturales entre el Magreb y España, Barcelona: Ediciones Bellaterra.

PASTORE, F.; PONZO, I. (eds.) (2016) Inter-group Relations and Migrant Integration in European Cities. Changing Neighbourhoods, Heidelberg / New York: Springer Open / IMISCOE (Accès obert: <http://link.springer.com/book/10.1007/978-3-319-23096-2>).

ROBINSON, V. (ed.) (1996) Geography and Migration, Cheltenham, UK / Brookfield, US, An Elgar Reference Collection.

SIMON, G. (ed.) (2015) Dictionnaire des Migrations Internationales, Paris : Armand Colin.

SMITH, D.P.; KING, R. (2012) "Special Issue: Re-Making Migration Theory: Transitions, Intersections and Cross-Fertilisations", Population, Space and Place, 18 (2), 127-224 (Accès via UAB: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/psp.v18.2/issuetoc>).

ZINCONE, G.; PENNINX, R.; BORKERT, M. (eds.) (2011) Migration Policymaking in Europe. The Dynamics of Actors and Contexts in Past and Present, Amsterdam: IMISCOE / Amsterdam University Press.

* Algunes revistes de referència especialitzades en migracions humanes:

Asian and Pacific Migration Journal

Crossings

Frontera Norte

International Migration

International Migration Review

Journal of Ethnic and Migration Studies

Journal of Immigrant and Refugee Studies

Journal of Intercultural Studies

Journal of International Migration and Integration

Migraciones

Migraciones Internacionales

Migration Letters

Migration Policy Practice Journal

Migration Profiles

Migration Studies

Mobilities

New Community

Nomadic Peoples

Revue Européenne des Migrations

